

Tussenevaluatie Impuls Muziekonderwijs

Meer en beter structureel muziekonderwijs op de basisscholen in de regio Woerden

Judith Oussoren
Hoofd Kunsteducatie – Het Klooster
April 2018

Samenvatting

Het belang van goed muziekonderwijs voor alle kinderen in Nederland wordt steeds breder gedragen. Muziek draagt op een unieke manier bij aan de ontwikkeling van kinderen – wetenschappelijk onderzoek toont dat keer op keer aan. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een driejarige subsidieregeling ontwikkeld om een impuls te geven aan het muziekonderwijs in het primair onderwijs: de Regeling Impuls Muziekonderwijs.

Het Klooster heeft in nauwe samenwerking met KUVVO alle basisscholen in de regio Woerden benaderd om de handen ineen te slaan en samen te gaan werken aan meer en beter muziekonderwijs op de basisscholen. Dit heeft geresulteerd in een totaal van 18 scholen die subsidie hebben aangevraagd en toegekend gekregen. Met 8 scholen zijn we nu een half tot anderhalf jaar bezig om het muziekonderwijs zo goed mogelijk terug in de school te brengen. Tijd dus voor een tussenevaluatie.

In nauw overleg tussen de eerste drie betrokken basisscholen en Het Klooster is er een basiswerkwijze ontwikkeld die ook op de andere basisscholen wordt toegepast en waarbij er voldoende ruimte is voor maatwerk per school.

In de onderbouw wordt op alle scholen een solide muzikale basis gelegd door het werken met de 100% live methode Hallo Muziek. Er wordt gewerkt via het co-teaching model waarbij muziekvakdocent en groepsleerkracht samen verantwoordelijk zijn voor de muziekles.

In de bovenbouw wordt er veelal gewerkt met ondersteuning van een digitale muziekmethode. De muziekvakdocent coacht de groepsleerkracht bij het gebruik van de methode en bij het toepassen van elementen van Hallo Muziek hierbij.

Daarnaast krijgen de kinderen in de bovenbouw instrumentale projecten die helemaal verzorgd worden door muziekvakdocenten. Naschools kunnen zij zich vervolgens verder verdiepen door middel van instrumentale kennismakingscursussen.

Belangrijkste aandachtspunten zijn het verder trainen van de muzikale vaardigheden van de groepsleerkrachten in zowel onder- als bovenbouw, het beter toegankelijk maken van de Hallo Muziek methode voor de groepsleerkrachten onderbouw en het verder uitbouwen van het coachingsmodel in de bovenbouw.

Hoewel de deskundigheid van de groepsleerkrachten fors wordt vergroot, blijft er vanzelfsprekend een groot kwaliteitsverschil met de vaardigheden van de muziekvakdocent.

Bij directies, groepsleerkrachten en muziekvakdocenten wordt de wens dan ook steeds sterker om ook na de drie jaar van de subsidieregeling verder te gaan met de samenwerking. Het Klooster spreekt de bereidheid uit om zijn bijdrage ook na de drie jaar van de subsidieregeling op dezelfde wijze te continueren. Mocht er geen nieuwe overheidsfinanciering komen dan kan er gedacht worden aan verhoging van de eigen bijdrage van de scholen, bijvoorbeeld vanuit de formatie, vanuit de extra gelden die beschikbaar komen voor verlaging van de werkdruk of vanuit de ouderbijdrage.

Inhoudsopgave:

Pagina:

1. Inleiding	3
2. Algemene muzieklessen in de onderbouw	4
3. Algemene muzieklessen in de bovenbouw	5
4. Instrumentale projecten in de bovenbouw	6
5. Naschoolse verdieping	8
6. Samenwerking en maatwerk	9
7. Financiering	9
8. Hoe nu verder, ook als na drie jaar de subsidie stopt?	10
Bijlage 1: Overzicht deelnemende scholen	12
Bijlage 2: Overzicht betrokken medewerkers Het Klooster	13

1. Inleiding

Het belang van goed muziekonderwijs voor alle kinderen in Nederland wordt steeds breder gedragen. Muziek draagt op een unieke manier bij aan de ontwikkeling van kinderen – wetenschappelijk onderzoek toont dat keer op keer aan. Het bevordert bijvoorbeeld de sociaal-emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling en de ontwikkeling van het brein. Muziekonderwijs stimuleert de creativiteit en het creatief denken bij kinderen. Daarnaast stimuleert het samenwerking, discipline en doorzettingsvermogen. Muziek is overal, het is onderdeel van ons dagelijks leven. In de klas zorgt het voor een positief schoolklimaat, waarin leerlingen zich afstemmen op elkaar.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een speciale subsidieregeling ontwikkeld om een impuls te geven aan het muziekonderwijs in het primair onderwijs: de Regeling Impuls Muziekonderwijs, uitgevoerd door het Fonds voor Cultuurparticipatie. Dit betreft een driejarige subsidieregeling waarvoor in drie rondes kon worden ingetekend: 2016/2017 t/m 2018/2019, 2017/2018 t/m 2019/2020 en 2018/2019 t/m 2020/2021.

Het Klooster heeft in nauwe samenwerking met KUVVO alle basisscholen in de regio Woerden benaderd om de handen ineen te slaan en samen te gaan werken aan meer en beter muziekonderwijs op de basisscholen. Dit heeft geresulteerd in drie scholen die subsidie hebben aangevraagd in de eerste ronde. In de tweede ronde zijn daar vijf scholen bijgekomen. In de derde ronde zullen nog eens tien scholen de uitdaging aangaan om het muziekonderwijs zo goed mogelijk terug in de school te brengen.

In deze tussenevaluatie geven we graag een overzicht van de aanpak (activiteiten) en de voorlopige resultaten (evaluatie) op de verschillende scholen. Wat gaat er goed en wat kan er nog beter? Waar staan we nu en waar willen we naartoe? Hierbij kijken we ook alvast vooruit naar de periode na afloop van de driejarige subsidie.

Voorafgaand aan en tijdens het eerste subsidiejaar (2016/2017) is er in nauw overleg tussen de drie betrokken basisscholen (Margrietschool, Andersenschool, R de Jagerschool) en Het Klooster een basis-werkwijze ontwikkeld die in het tweede subsidiejaar (2017/2018) op vergelijkbare wijze op de volgende vijf basisscholen is geïmplementeerd (Willem-Alexanderschool, Prins Willem-Alexanderschool Waarder, Constantijnschool, Johan Frisoschool, De Achtsprong), uiteraard met individuele aanpassingen per school. De gegevens in deze tussenevaluatie zijn gebaseerd op de acht uitgebreide evaluatie-gesprekken die in februari/maart 2018 hebben plaatsgevonden met de directies van de acht betrokken basisscholen. Hierin is de input meegenomen van de muziekvakdocenten enerzijds en de groepsleerkrachten anderzijds.

2. Algemene muzieklessen in de onderbouw

Activiteiten

In de onderbouwgroepen (groep 1 t/m 4) van vrijwel alle scholen werken we met de muziekmethode Hallo Muziek door middel van co-teaching van muziekvakdocent en groepsleerkracht. Iedere groep krijgt jaarlijks 30 wekelijkse muzieklessen van 30 minuten. Hallo Muziek is een methode waarbij muziekles gegeven wordt volgens het Kodály concept. Het gaat om 100% live muziek maken waarbij vanaf het allereerste begin gewerkt wordt aan zeven muzikale parameters: Toonhoogte, Ritmische bouwstenen, Tactus (maat), Expressie, Coördinatie, Improvisatie & compositie en Notatie.

Zo leggen we een solide muzikale basis bij de kinderen waarop in de bovenbouw verder gebouwd kan worden.

Het werken volgens deze methode vraagt echter wel de nodige muzikale vaardigheden van de groepsleerkracht. Door middel van het concept van co-teaching groeit de groepsleerkracht geleidelijk in zijn/haar eigen muzikale vaardigheden en het toepassen daarvan voor de groep. In eerste instantie verzorgt de muziekvakdocent helemaal de les en wordt van de groepsleerkracht alleen verwacht dat hij/zij actief meedoet met de les. In de volgende fase herhaalt de groepsleerkracht onderdelen uit de muziekles op een ander moment in de week in de groep. Vervolgens verzorgt de groepsleerkracht een onderdeel in de muziekles en krijgt daarop feedback van de muziekvakdocent. Tenslotte neemt de groepsleerkracht een steeds groter deel van de muziekles voor zijn/haar rekening.

Om de groepsleerkrachten goed te kunnen informeren over de achtergronden van het werken met de Hallo Muziek methode organiseren we jaarlijks in januari speciale workshops Hallo Muziek voor groepsleerkrachten. Deze worden tot nu toe centraal in Het Klooster aangeboden aan alle groepsleerkrachten die werken met Hallo Muziek. In deze workshops lichten we de achtergronden van de methode toe en bespreken we tips en ideeën voor het uitwerken van de methode in de klas. Ook is er veel ruimte voor vragen en uitwisseling van ervaringen.

Evaluatie

Alle partijen (basisscholen en Het Klooster) zijn tot nu toe zeer positief over de behaalde resultaten met Hallo Muziek in de onderbouw door middel van co-teaching. Al na een half tot anderhalf jaar merken we significante verschillen in het niveau van musiceren van zowel de kinderen als de groepsleerkrachten. De muziekvakdocenten groeien in hun algemene didactische vaardigheden voor het klassikaal werken waarmee een aantal muziekvakdocenten nog minder ervaren was.

De meeste groepsleerkrachten hebben er plezier in, overwinnen hun schroom en staan open om hun muzikale vaardigheden uit te breiden. Sommige leerkrachten hebben wat meer tijd nodig om de stap te zetten naar het zelf actief gaan verzorgen van lesonderdelen. Veel leerkrachten vinden het prettig dat de muzikaal-inhoudelijke (eind)verantwoordelijkheid bij de muziekvakdocent blijft liggen en dat zij daarbinnen de ruimte krijgen om hun eigen vaardigheden in hun eigen tempo te ontwikkelen.

Sommige groepsleerkrachten zijn gewend om met de kinderen al moeilijkere liedjes te zingen dan het aangeboden Hallo Muziek repertoire, met name bij het gebruik van liedjes via het digibord. Hallo Muziek gaat echter heel bewust uit van een geleidelijke opbouw van tweetonige liedjes, via pentatonische liedjes (5 tonen) naar diatonische liedjes (met hele en halve toonsafstanden) om te zorgen voor een goede ontwikkeling van het (innerlijk) gehoor en daarmee het zuiver kunnen zingen. Hierbij is het natuurlijk van essentieel belang dat in de muziekles met veel verschillende werkvormen wordt gewerkt om te voorkomen dat het voor de kinderen saai wordt. Juist hiervoor zijn de bredere muzikale vaardigheden van de groepsleerkrachten van belang.

Veel groepsleerkrachten vinden het fijn als er liedjes aangeboden worden die passen bij de thema's waarin er gewerkt wordt in de klas. De muziekvakdocenten proberen hieraan zoveel mogelijk tegemoet te komen maar willen uiteraard wel vasthouden aan de inhoudelijke muzikale opbouw van Hallo Muziek. Regelmatig worden Hallo Muziek liedjes voorzien van een aangepaste tekst waardoor ze goed passen in het actuele thema.

Aandachtspunt bij de co-teaching is de onderlinge communicatie tussen muziekvakdocent en groepsleerkracht. Bij de wisseling van de lessen is er nauwelijks gelegenheid tot uitwisseling. Daarom moeten hierover aparte afspraken gemaakt worden en moeten zowel muziekvakdocent als groepsleerkracht hierin gefaciliteerd worden in niet-lesgebonden tijd.

Naar aanleiding van de workshops voor de groepsleerkrachten in januari 2018 hebben we besloten om opnames te gaan maken van de Hallo Muziek liedjes met de bijbehorende handzinger-gebaren ter ondersteuning van de groepsleerkrachten bij hun lesvoorbereiding. Ook zullen we uitwerkingen aanbieden van verschillende mogelijke werkvormen per aangeboden liedje.

Aandachtspunt is de wisselende samenstelling van het leerkrachtteam. Aangezien het voor een substantieel deel gaat om het trainen van de eigen muzikale vaardigheden van de groepsleerkrachten is het van belang dat alle leerkrachten in de groepen 1 t/m 4 hierin actief worden meegenomen.

3. Algemene muzieklessen in de bovenbouw

Activiteiten

Helaas is de omvang van de subsidie op de meeste scholen niet toereikend om ook in de bovenbouw (groep 5 t/m 8) wekelijks een muziekvakdocent te kunnen inzetten om samen met de groepsleerkracht de muzieklessen te verzorgen. Daarnaast schieten de eigen muzikale vaardigheden van de meeste groepsleerkrachten in de bovenbouw te zeer tekort om ook in de bovenbouw op een voldoende niveau 100% live muzieklessen te verzorgen. Daarom hebben we in goed overleg op de meeste scholen besloten om de groepsleerkrachten te gaan laten werken met een digitale muziekmethode die de groepsleerkracht veel ondersteuning biedt.

Voorbeelden van digitale muziekmethodes waarvoor de scholen kiezen: 123 Zing, Eigenwijs Digitaal en Metropole op School.

De muziekvakdocent coacht de groepsleerkrachten bij het werken met de digitale muziekmethode. We starten dan met een zogenaamde nulmeting: de muziekvakdocent woont bij alle groepsleerkrachten een muziekles bij en geeft meteen een korte feedback. De belangrijkste verbeterpunten worden in kaart gebracht. Vervolgens maken we in goed overleg een planning voor zowel teamworkshops over specifieke onderwerpen als ook vervolgsessies voor individuele coaching-on-the-job.

Voorbeelden van onderwerpen voor teamworkshops: zingen in de klas (lied aanleren, inzing/stem-oefeningen, aandacht voor zuiverheid, etc.), gebruik van percussie en body-percussie in de muziekles, gebruik van boomwhackers in de muziekles, etc.

Bij de individuele coaching geeft de muziekvakdocent de groepsleerkracht individuele tips over alle facetten van de muziekles.

Bij de coaching besteden we ook veel aandacht aan het integreren van Hallo Muziek elementen uit de onderbouw in de muziekles met de digitale methode in de bovenbouw.

Evaluatie

Het proces om te komen tot een keuze voor een bepaalde digitale muziekmethode heeft op de scholen wat meer tijd genomen dan we vooraf gedacht hadden. De meeste scholen kiezen ervoor om eerst een tweetal methodes op proef uit te proberen en maken vervolgens hun definitieve keuze. Uiteraard bespreken we vanuit Het Klooster de voors en tegens van de verschillende methodes met de scholen.

Uiteindelijk zijn we hierdoor pas vrij kort geleden gestart met de daadwerkelijke coaching van de bovenbouw-groepsleerkrachten bij het werken met de gekozen digitale muziekmethode. De eerste ervaringen zijn tot nu toe positief. De leerkrachten hadden zich goed voorbereid en stonden open om feedback te ontvangen. Natuurlijk vinden ze het in het begin best eng, maar het is belangrijk dat er goed en open gecommuniceerd wordt en dat het van het begin af aan duidelijk is dat de muziekvakdocent er is om de groepsleerkracht te ondersteunen en verder te helpen.

Voor de muziekvakdocent betekent het ook een andere rol: hij of zij verzorgt nu niet zelf de lessen maar treedt op als coach van de groepsleerkracht. Ook voor de muziekvakdocenten is dit nieuw en daardoor best spannend. Ook zij zullen moeten groeien in deze rol.

De coaching van de groepsleerkrachten in de bovenbouw zal in de komende periode verder concreet vorm krijgen. Uiteraard gaan we dit samen met de betrokken scholen verder uitwerken op basis van de ervaringen in de praktijk.

4. Instrumentale projecten in de bovenbouw

Activiteiten

Als aanvulling op de algemene muzieklessen door middel van een digitale muziekmethode bieden we in de bovenbouw (groep 5 t/m 8) op de meeste scholen instrumentale projecten aan. Deze projecten worden allemaal verzorgd door muziekvakdocenten van Het Klooster

waarbij het ook niet de bedoeling is dat de groepsleerkrachten dit op termijn kunnen overnemen. Dit vraagt te veel specifieke expertise.

Het kennismaken met en basaal leren bespelen van muziekinstrumenten vormt echter een hele waardevolle aanvulling op de algemene muzieklessen. Alleen door instrumentale muzieklessen op school kunnen alle kinderen hiermee in aanraking komen.

Alle groepen 5 van de Woerdense basisscholen krijgen het succesvolle project *Snaar, Blaas en Slag* aangeboden. Dit project wordt door KUVVO aangeboden en wordt gefinancierd vanuit de combinatiefunctie van Het Klooster. Dit project hoeft dus niet gefinancierd te worden uit de Regeling Impuls Muziekonderwijs.

Als aanvulling op dit al bestaande project krijgen de kinderen uit de bovenbouw nog andere projecten aangeboden. Voorbeelden:

- Instrumentale workshops in groep 5 en 6 (workshops op bijvoorbeeld viool, cello, gitaar, harp, keyboards/piano, dwarsfluit, hobo, klarinet, saxofoon, trompet/trombone)
- Multidisciplinair project in groep 7 (zang, percussie en dans met afsluitende presentatie)
- Spelen in een popband in groep 8 (zang, el.gitaar, basgitaar, toetsen, drums)

Per groep wordt er gemiddeld ca. 10 uur aan instrumentale projecten per jaar aangeboden.

De planning vindt in overleg met de groepsleerkrachten plaats.

Deze projecten worden volledig verzorgd door muziekvakdocenten van Het Klooster.

Wel wordt er van de groepsleerkrachten organisatorische voorbereiding gevraagd, o.a. indeling van de kinderen in groepen.

Het Klooster stelt al het instrumentarium gratis ter beschikking.

Veel van deze projecten worden gefilmd door de groepsleerkrachten. Filmpjes zijn dan ook te zien op de meeste websites van de betrokken scholen.

Evaluatie

Tot nu toe worden alle instrumentale projecten zonder uitzondering op alle scholen bijzonder hoog gewaardeerd. Het wordt gezien als een grote meerwaarde dat alle kinderen zo op actieve wijze kennismaken met zoveel verschillende muziekinstrumenten.

Qua planning en organisatie vragen deze projecten wel het nodige.

Van de school wordt flexibiliteit in het lesrooster gevraagd om de projecten te kunnen indelen alsmede het ter beschikking stellen van extra lesruimte. Meestal gaat het om één extra lesruimte naast het reguliere leslokaal van de betreffende groep.

Voor Het Klooster betekent het een omvangrijke planning voor het inzetten van de verschillende instrumentale docenten en voor het transporteren van alle benodigde muziekinstrumenten naar en van de scholen.

Van de muziekvakdocenten vraagt het een andere manier van werken dan zij gewend zijn in het vrije tijd cursusaanbod van Het Klooster. Daar werken zij vaak individueel of in kleine groepjes van 2-4 leerlingen terwijl ze in deze projecten werken met 8 – 15 leerlingen per workshop. Het Klooster heeft de betreffende muziekvakdocenten hierin extra scholing aangeboden en het is dan ook erg fijn dat de scholen specifiek aangeven erg tevreden te zijn over het niveau van deze lessen.

5. Naschoolse verdieping

Activiteiten

Naast de binnenschoolse muzieklessen bieden we op steeds meer plaatsen ook naschoolse verdiepingscursussen aan. Kinderen kunnen door middel van kennismakingscursussen van 6 – 10 weken nader kennis maken met het leren bespelen van het instrument van hun keuze. Bij deze cursussen krijgen de kinderen de muziekinstrumenten van Het Klooster kosteloos in bruikleen zodat zij ook bekend kunnen raken met het thuis oefenen.

In de meeste wijken bieden we deze cursussen aan via het reguliere NSA aanbod, gefinancierd vanuit de combinatiefunctie van Het Klooster en de brede school budgetten. Aanvullend hierop ontwikkelen we in samenwerking met scholen op steeds meer plaatsen een extra aanbod. Voorbeelden hiervan zijn Muziek na School in een samenwerkingsverband van de Margrietschool, Andersenschool en R de Jagerschool, muzieklessen naschools op de Prins Willem-Alexanderschool in Waarder en op De Achtsprong. De beide laatstgenoemde scholen hebben ervoor gekozen om ook een gedeelte van de subsidie aan naschoolse verdieping te besteden vanwege het bewaken van de toegankelijkheid van de lessen.

Evaluatie

De ervaringen met naschoolse instrumentale verdiepingscursussen in de verschillende wijken zijn over het algemeen heel positief.

De belangstelling van kinderen voor de verschillende instrumenten kan zeer uiteenlopend zijn. Het aantal aanmeldingen voor een cursus kan dan ook variëren van 3 tot meer dan 20. Daarbij lijkt het ook mee te spelen op welke schoollocatie de lessen worden aangeboden. Van die betreffende school komen vaak meer aanmeldingen dan van de andere scholen in de wijk, ook al is de afstand van de ene tot de andere school niet groot. Het goed onder de aandacht brengen van deze cursussen bij kinderen en vooral ouders is ook een belangrijk aandachtspunt.

Bij minder bekende instrumenten is het verstandig dat er vooraf binnenschools een korte demonstratie van het instrument gegeven wordt in de betreffende groepen zodat de kinderen weten waarvoor ze kiezen.

Idealiter worden de naschoolse verdiepingscursussen gepland nadat het betreffende instrument ook al in een binnenschoolse workshop (voor de groepen 5/6) is aangeboden. Helaas is dit in de praktijk qua planning niet altijd mogelijk.

6. Samenwerking en maatwerk

Het succes van de aanpak op de basisscholen in de regio Woerden zit vooral in het investeren van beide partijen (basisschool en Het Klooster, groepsleerkracht en muziekvakdocent) in echte samenwerking, het vertrouwen in elkaars kwaliteiten, de wil om van elkaar te leren en in de ruimte voor maatwerk.

Het maatwerk per school is onder andere terug te zien in:

- Keuze digitale muziekmethode bovenbouw
- Coachingstraject bovenbouw en fasering daarvan (en intensiteit)
- Maatwerk in projecten bovenbouw, bijvoorbeeld Johan Frisoschool (talentonderwijs), Prins Willem-Alexanderschool Waarder (crea-ochtenden), Willem-Alexanderschool (uitgebreider aanbod binnenschoolse instrumentale lessen)
- Maatwerk in naschools aanbod: Margrietschool, Andersenschool en R de Jagerschool (Muziek na School in twee periodes per seizoen voor alle groepen), De Achtsprong (aanvullend naschools aanbod voor groep 3/4 en 5 t/m 8), Prins Willem-Alexanderschool Waarder (aanvullend naschools aanbod voor groep 3/4/5 en 6/7/8)
- Speciale verzoeken, bijvoorbeeld gitaarcursus voor groepsleerkrachten van de Margrietschool (volgend seizoen mogelijk ook aan te bieden voor groepsleerkrachten van andere scholen)
- Maatwerk in aan te bieden teamworkshops muziek over specifieke onderwerpen

7. Financiering

Alle huidige muziekactiviteiten worden gefinancierd door een bijdrage van de basisscholen, een bijdrage van Het Klooster en een bijdrage vanuit de subsidieregeling impuls muziekonderwijs (Fonds voor Cultuurparticipatie).

De bijdrage van de basisscholen bestaat enerzijds uit een geldelijke bijdrage voor het inhuren van de muziekvakdocenten en anderzijds uit een matchingsbijdrage in uren. De eigen bijdrage is afhankelijk van de grootte van de school en varieert van € 4.000 tot € 8.000 voor drie jaar. De eigen bijdrage in uren bestaat uit de hiervoor gelabelde uren uit de formatie-omvang van directie en groepsleerkrachten (lesuren en deskundigheidsbevordering). Een aantal scholen reserveert een gedeelte van de jaartaak van een groepsleerkracht om als muziekcoördinator te functioneren binnen het team.

De bijdrage van Het Klooster bestaat uit de gereserveerde formatieruimte van het hoofd kunsteducatie en de coördinator PO. Het hoofd kunsteducatie zorgt voor de afstemming op hoofdlijnen met de schooldirecties en de vertaling daarvan in de richting van de muziekvakdocenten. De coördinator maakt alle plannings in overleg met de scholen en de muziekvakdocenten.

Daarnaast worden de uren van de combinatiefunctie beschikbaar gesteld voor het project Snaar, Blaas en Slag. Deze combinatiefunctie wordt bekostigd door de gemeente Woerden.

Verder stelt Het Klooster gratis alle muziekinstrumenten ter beschikking. Dit betekent dat Het Klooster alleen de feitelijke les- en coachingsuren van de muziekvakdocenten doorberekent aan de scholen.

De bijdrage vanuit de subsidieregeling impuls muziekonderwijs is afhankelijk van de grootte van de school en varieert van € 10.000 tot € 20.000 voor drie jaar.

Deze subsidie wordt door het Fonds voor Cultuurparticipatie verstrekt aan de school. De school kan hiervan zowel kosten van muziekvakdocenten als ook kosten voor de aanschaf van muziekmethode en eenvoudig muziekinstrumentarium bekostigen.

8. Hoe nu verder, ook als na drie jaar de subsidie stopt?

Op dit moment zitten we nog midden in het proces van het werken aan meer en beter structureel muziekonderwijs op de basisscholen in Woerden en omgeving.

Het aantal scholen waarmee we intensief samenwerken neemt toe van 8 in dit jaar naar 18 in het volgend schooljaar.

We blijven verder werken aan het verbeteren van de samenwerking, zowel in de onderbouw als in de bovenbouw. In de onderbouw ligt het accent op het zoveel mogelijk ontwikkelen van de eigen vaardigheden van de groepsleerkrachten en het voor hen zo toegankelijk mogelijk maken van de Hallo Muziek methode. In de bovenbouw willen we met name verder gaan met het ontwikkelen van een zo goed mogelijk coachingsmodel waarbij de kwaliteiten van Hallo Muziek zoveel mogelijk doorgetrokken worden in het werken met de digitale muziekmethode.

Hoewel de deskundigheid van de groepsleerkrachten fors wordt vergroot, blijft er vanzelfsprekend een groot kwaliteitsverschil met de vaardigheden van de muziekvakdocent. Bij directies, groepsleerkrachten en muziekvakdocenten wordt de wens dan ook steeds sterker om ook na de drie jaar van de subsidieregeling verder te gaan met de samenwerking. Een combinatie van muziekvakdocent en groepsleerkracht is ideaal. De muziekvakdocent geeft een duidelijke impuls aan de kwaliteit terwijl de groepsleerkracht ervoor kan zorgen dat het niet bij een eenmalige wekelijkse muziekles blijft maar muziek ook op andere momenten in de week een mooie functie kan hebben, ter ondersteuning van andere vakken, als energizer, etc.

Landelijk gezien is er nog steeds veel aandacht voor het belang van goede muziekeducatie in het PO. De huidige minister van OCW, Ingrid van Engelshoven, heeft recent opnieuw € 5 miljoen extra ter beschikking gesteld voor de derde ronde van de regeling impuls muziekonderwijs waarvoor de inschrijvingstermijn is verlengd tot uiterlijk 29 juni 2018.

Zowel scholen als muziekscholen/kunstencentra zijn benieuwd of er ook na de drie jaar van de huidige subsidie vervolgfianciering beschikbaar wordt gesteld. De landelijke lobby hiervoor is al gestart, maar hierover is nu helaas nog niets bekend.

Op verschillende plaatsen in het land ontstaan ook lokale financieringsvormen met behulp van lokale/regionale fondsen. Wellicht zou dit in Woerden ook mogelijkheden kunnen bieden.

Het Klooster spreekt in ieder geval de bereidheid uit om zijn bijdrage ook na de drie jaar van de subsidieregeling op dezelfde wijze te continueren.

Als er geen andere vormen van financiering komen vanuit de overheid en als er geen beroep gedaan kan worden op lokale/regionale fondsen/sponsors, dan blijft de optie over om de eigen bijdrage van de scholen te verhogen. Ook daar wordt nu op steeds meer plaatsen in het land over nagedacht en mee geëxperimenteerd.

Om alle huidige activiteiten te kunnen continueren is per schooljaar gemiddeld 12,5 uren per groep aan inhuur van muziekvakdocenten nodig (15 uur onderbouw, 10 uur bovenbouw). De kosten van een muziekvakdocent bedragen € 60 per uur all-in.

Per groep bedragen de kosten dan dus gemiddeld $12,5 \times € 60 = € 750$ per jaar.

Uit gesprekken met verschillende directies kwamen de volgende suggesties voor financiering naar voren:

- Financiering vanuit de formatie: 750 lesminuten per jaar per groep (verdeeld over 40 lesweken: 18,75 lesminuten per week per groep extra formatieruimte)
- Financiering vanuit de extra financiële ruimte die er beschikbaar komt voor verlaging van de werkdruk van de groepsleerkrachten. Het moge duidelijk zijn dat het werk van de muziekvakdocent ook zeker leidt tot een verlaging van de werkdruk van de groepsleerkracht, waarbij natuurlijk in goed overleg kan worden gekozen voor de meest passende vorm van inzet van de muziekvakdocent.
- Financiering vanuit (een verhoging van) de (vrijwillige) ouderbijdrage: ca. € 30 per kind per jaar (uitgaande van gemiddeld 25 kinderen per groep)

Al met al is het fantastisch om te zien dat er op zoveel scholen hard gewerkt wordt aan het zorgen voor meer en beter structureel muziekonderwijs. De vrolijke kindergezichten, de betrokken en muzikaal groeiende groepsleerkrachten, de enthousiaste muziekvakdocenten en de motiverende muzikale resultaten geven ons alle energie om verder te gaan met dit prachtige project!

Bijlage 1: Overzicht deelnemende scholen

1^e ronde: 2016/2017 t/m 2018/2019

Andersenschool	Woerden	Stichting Klasse	Eelco Kosterman (d)
Margrietschool	Woerden	SPCO	Marjan Tomassen (d)
			Wilma Koetsier (d)
			Jeanke van Reenen (m)
R de Jagerschool	Woerden	SPCO	Hanneke Mulder (d)
			Astrid Uittenbogaard (m)

2^e ronde: 2017/2018 t/m 2019/2020

Constantijnschool	Woerden	SPCO	Rob Arnold (d)
			Corine de Wit (m)
De Achtsprong	Woerden	Stichting Klasse	Miranda Jansen (d)
Johan Frisoschool	Woerden	SPCO	Dianne Peterse (d)
Prins Willem-Alexanderschool	Waarder	De Vier Windstreken	Joke Pater (d)
			Petra Gotz (m)
Willem-Alexanderschool	Woerden	SPCO	Kees Boer (d)
			Alice ter Haar (d)

3^e ronde: 2018/2019 t/m 2020/2021

De Fontein	Harmelen	SPCO	Everdien Blankman (d)
De Horizon	Harmelen	Stichting Klasse	Ed Ilgen (d)
De Kring	Woerden	Trinamiek	Linda ter Braak (d)
			Roos de Haan (m)
			Lana Tyszka (m)
De Nieuwe Wiel	Lopik	SPCO	Hanneke Mulder (d)
De Notenbalk	Harmelen	Kalisto	Wilma Vissenberg (d)
			Tonny Goes (d)
			Patricia Nijboer (m)
Eben-Haëzerschool	Kamerik	VPCB	Freek van der Brugge (d)
			Marije Tigelaar (m)
St. Bavoschool	Harmelen	Kalisto	Wilma Vissenberg (d)
			Anke van Riel (d)
Rembrandt van Rijnschool	Woerden	Stichting Klasse	Ed Ilgen (d)
Timotheüschool	Linschoten	SPCO	Paula van den Born (d)
Willem van Oranjeschool	Woerden	SPCO	Kees Boer (d)
			Lisette de Visser (d)

(d) = directie

(m) = muzikspecialist / muziekcoördinator

De overige basisscholen in de gemeente Woerden zijn ook door Het Klooster benaderd.

Zij hebben om uiteenlopende redenen besloten om geen subsidie aan te vragen.

In de meeste gevallen had dit te maken met recente directie-wisselingen en tijdgebrek door andere onderwijs-ontwikkelingen en andere prioriteiten.

Uiteraard is Het Klooster van harte bereid om ook met deze andere scholen in de toekomst alsnog te gaan samenwerken.

Bijlage 2: Overzicht betrokken medewerkers Het Klooster

Hoofd Kunsteducatie: Judith Oussoren

Coördinator PO: Marion Schopman

Muziekvakdocenten
algemeen:

Melde van Dijk
Astrid Driesprong
Helga Huisjes
Janneke Lokerse
Annemarieke Lottman
Marlous Tolhuisen
Bauke Wijnja

en een team van ca. 40 instrumentale muziekvakdocenten